

REMISSYTTRANDE - Konsekvensutredning över föreskrifter om förbud mot vissa allmänna sammankomster och offentliga tillställningar för att motverka spridning av covid-19

Har skickats till nedan Länsstyrelser:

orebro@lansstyrelsen.se

ostergotland@lansstyrelsen.se

covid19.vastragotaland@lansstyrelsen.se

kalmar@lansstyrelsen.se

blekinge@lansstyrelsen.se

vasterbotten@lansstyrelsen.se

jamtland@lansstyrelsen.se

Jonkoping@lansstyrelsen.se

ostergotland@lansstyrelsen.se

norrbotten@lansstyrelsen.se

vastmanland@lansstyrelsen.se

gavleborg@lansstyrelsen.se

Till länsstyrelsen

Stockholm 2020-11-25

REMISSYTTRANDE;

Länsstyrelsens föreskrifter samt konsekvensutredning om förbud mot vissa allmänna sammankomster och offentliga tillställningar för att motverka smittspridning av covid-19

Visita är bransch- och arbetsgivarorganisation för den svenska besöksnäringen. Visita samlar ca 5 550 medlemsföretag med runt 8 260 arbetsställen, huvudsakligen hotell, restauranger, caféer, nöjesrestauranger, cateringföretag, konferensanläggningar, spa, campingföretag, vandrarhem, skidanläggningar, nöjes- och djurparker, turistbyråer samt turist- och eventföretag. Visita tecknar branschens kollektivavtal och är en medlemsorganisation i Svenskt Näringsliv. Som branschorganisation hjälper Visita företagen att växa och utvecklas och är besöksnäringens företrädare i politiska frågor.

Visita har fått del av rubricerad remiss och får härmed inkomma med följande.

YTTRANDE

Innehållet i länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen har med stöd av 3 § förordningen (1993:1632) med bemyndigande för kommuner och länsstyrelser att meddela lokala föreskrifter enligt ordningslagen (1993:1617) beslutat att sådana allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar som avses i 1 § tredje stycket förordningen (2020:114) om förbud mot att hålla allmänna sammankomster och offentliga tillställningar tills vidare inte får hållas med fler än åtta deltagare inom länet.

Detta innebär att det undantag i förordningen som under vissa förutsättningar gäller för arrangemang med sittande publik och högst 300 deltagare inte får tillämpas vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar inom länet.

Visitans synpunkter på förslaget

Bakgrund

Företagen i besöksnäringen – restauranger, hotell, konferensanläggningar, nöjesparker, nattklubbar, skidanläggningar och campingplatser m.m. – har drabbats oerhört hårt till följd av coronapandemin och de restriktioner som införts i samband med denna. Särskilt hårt har företagen drabbats av restriktionerna i lagen (2020:526) om tillfälliga

smittskyddsåtgärder på serveringsställen med anslutande föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2020:37) från Folkhälsomyndigheten samt förordningen (2020:114) om förbud mot att hålla allmänna sammankomster och offentliga tillställningar.

Förordningen om förbud mot att hålla allmänna sammankomster och offentliga tillställningar innehåller från och med den 24 november 2020 en huvudregel om att allmänna sammankomster och offentliga tillställningar med fler än åtta deltagare tills vidare inte får hållas inom Sverige. Det tidigare gällande undantaget från deltagarbegränsningen vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar som hålls på serveringsställen som omfattas av lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder har upphört. Undantaget för så kallade arrangemang med sittande publik och möjligheten att då tillåta högst 300 deltagare kvarstår däremot i förordningen. Vid allmänna sammankomster för religionsutövning som hålls med anledning av dödsfall – det vill säga begravningar – får antalet deltagare vara högst 20.

Regeringen har även beslutat om en förordning om tillfälligt förbud mot servering av alkohol, som innebär att det från och med den 20 november 2020 och till utgången av februari 2021 är förbjudet att servera alkohol på serveringsställen efter kl. 22.00.

Visita är helt och fullt på det klara med att människors hälsa alltid måste sättas i främsta rummet och vi har mycket stor respekt och förståelse för att olika typer av åtgärder måste vidtas för att motverka spridningen av covid-19. I detta ligger också att förändringar kan komma att behöva ske och ytterligare åtgärder vidtas beroende på hur smittspridningen utvecklas. Visita och våra medlemsföretag har nu i över åtta månaders tid vidtagit en mängd åtgärder för att bidra till att motverka smittspridning och för att efterleva de restriktioner som gäller och vi ser detta som en självklar och viktig uppgift.

Det företagen nu så akut behöver – och har behövt under en längre tid – är i första hand rimliga förutsättningar att bedriva sina verksamheter på ett så normalt och fungerande sätt som möjligt. De restriktioner som har införts i samband med coronapandemin innebär för de flesta av Visitas medlemsföretag mycket allvarliga begränsningar i och i vissa fall ett fullständigt omöjliggörande av driften av verksamheten, i praktiken ett näringsförbud.

Visita har under lång tid framfört att det måste vara högt prioriterat att lätta på eller helt upphäva de restriktioner som finns så snart det bedöms vara möjligt och rimligt ur ett smittskyddsperspektiv. Det behövs i det sammanhanget också en konkret och tydlig plan framåt från såväl politiken som från myndigheterna samt ett aktivt arbete i dialog med näringen för när och hur sådana förändringar ska ske, så att företagen successivt och under ansvarstagande former kan återstarta sina verksamheter och bidra till sysselsättning.

Allmänna sammankomster och offentliga tillställningar på serveringsställen bör undantas från begränsningen till högst åtta deltagare vid arrangemang med sittande publik

Regeringen har genom förordningen (2020:114) om förbud mot att hålla allmänna sammankomster och offentliga tillställningar – i dess lydelse från och med den 24 november 2020 – förbjudit anordnandet av allmänna sammankomster och offentliga tillställningar med fler än åtta deltagare. Det tidigare gällande undantaget avseende antalet deltagare för sådana sammankomster och tillställningar som hålls på serveringsställen som omfattas av lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen har avskaffats, medan det så kallade undantaget för sittande publik finns kvar. Innebörden av detta är att undantag från begränsningen till högst åtta deltagare gäller för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar med högst 300 deltagare, om var och en av deltagarna anvisas en sittplats med minst en meters avstånd till andra deltagare och det även i övrigt skapas förutsättningar för deltagarna att hålla det avståndet till varandra vid sammankomsten eller tillställningen. Två deltagare som är i sällskap med varandra får vid sådana arrangemang anvisas sittplatser närmare än en meter från varandra.

Länsstyrelsen har genom sitt beslut infört en begränsning till högst åtta deltagare även vid sådana allmänna sammankomster och offentliga tillställningar som enligt undantaget i förordningen under vissa förutsättningar tillåts ha högst 300 deltagare.

Serveringsställen omfattas för närvarande av mycket omfattande krav på åtgärder enligt lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen och Folkhälsomyndighetens föreskrifter i anslutning till den lagen för att motverka spridning av covid-19. Inga andra näringsverksamheter i samhället omgärdas av så rigorösa krav eller har vidtagit så stora förändringar i sina verksamheter för att minimera risken för smitta som just serveringsställen. Kommunerna utövar tillsyn över att serveringsställena följer de aktuella reglerna och har rätt att besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att reglerna ska följas.

Den statistik Visita har tagit del av beträffande smittspridning på serveringsställen visar också att den reglering som gäller för serveringsställen och de åtgärder som företagen vidtagit där för att motverka smittspridning har god effekt. Enligt en granskning som SVT gjort och publicerade den 12 november 2020 var det mycket få – enbart fem procent – av de covidfall som smittskyddsenheterna rapporterat till Folkhälsomyndigheten som kunde kopplas till serveringsställen.

Ovanstående talar enligt Visitas uppfattning för att undantaget i förordningen som innebär att allmänna sammankomster och offentliga tillställningar med sittande publik under vissa förutsättningar får hållas med högst 300 deltagare inte bör begränsas när det

gäller arrangemang som hålls på serveringsställen som omfattas av lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. På sådana serveringsställen bör högst 300 deltagare vara tillåtna, om de förutsättningar som anges i förordningen är uppfyllda.

Restriktioner får inte vara mer ingripande än nödvändigt och behovet av dem måste omprövas löpande

Visita vill betona den stora vikten av att nödvändigheten av skärpta föreskrifter samt omfattningen av och innehållet i dem mycket noggrant övervägs. Mer omfattande och långtgående restriktioner än vad som verkligen bedöms vara nödvändigt och proportionerligt för att motverka smittspridning måste undvikas. Och på motsvarande sätt som det måste ske en noggrann avvägning av behovet av införande av skärpta regler är det av stor vikt att olika restriktioner också bedöms och omprövas löpande. Så snart regler som på olika sätt begränsar eller hindrar verksamheterna på olika sätt inte längre kan motiveras måste de också upphävas.

Skärpta restriktioner medför ökat behov av stöd till företagen

Visita vill framhålla att det redan nu föreligger ett mycket stort och akut behov av att förlänga och utöka olika statliga stödåtgärder för företagen i besöksnäringen. Om olika typer av länsvisa skärpta restriktioner förlängs eller utökas i omfattning är det också ofrånkomligt att de drabbade företagen i än högre grad kommer att behöva ännu mer omfattande, förbättrat och förlängt ekonomiskt stöd under motsvarande tid. Vid olika typer av restriktioner som införs på länsnivå bör därmed rimligen också stöd från länsstyrelsen aktualiseras och utgå till berörda företag i länet.

Med betoning av det vi framfört ovan om vår respekt för att det givetvis är av största vikt att motverka spridning av covid-19 och att människors hälsa alltid kommer först, vill vi på detta sätt ändå understryka att även skärpta föreskrifter och allmänna råd givetvis medför ekonomiska konsekvenser för företagen och i förlängningen därmed också påverkar sysselsättningen och samhällsekonomin i övrigt. Även detta bör vara en viktig del av avvägningen i samband med övervägandet av att införa skärpta restriktioner av olika slag.

Med vänlig hälsning

Jonas Siljhammar
VD

Stefan Lundin
Chefsjurist Branschjuridik